

บทคัดย่อ

รายงานวิจัยเรื่อง การสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางอาหารด้านผักปลอดสารพิษโดยการจัดการตนเอง: กรณีเทศบาลตำบลหนองตาด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันด้านผักปลอดสารพิษในเทศบาลตำบลหนองตาดเพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์กระบวนการการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางอาหารด้านผักปลอดสารพิษและเพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางอาหารด้านผักปลอดสารพิษกลุ่มตัวอย่างได้แก่กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ในเขตเทศบาล ตำบลหนองตาด ใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบบันทึก แบบการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า 1) สถานการณ์ปัจจุบันด้านการปลูกผักปลอดสารพิษในเทศบาลหนองตาด พบว่า เกิดกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ขึ้นในหลายพื้นที่ เช่น สำนักสงฆ์หนองโสน กลุ่มเกษตรกรบ้านโคกเพชร กลุ่มเกษตรกรบ้านโนนสวรรค์ ตำบลหนองตาด อำเภอเมือง จ.บุรีรัมย์ 2) การวิเคราะห์และสังเคราะห์กระบวนการการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางอาหารด้านผักปลอดสารพิษ แนวทางการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางอาหารด้านผักปลอดสารพิษ มี 4 แนวทาง ดังนี้ กิจกรรมที่ 1 ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านเกษตรอินทรีย์ซึ่งมีผลลัพธ์ คือ เทคนิควิธีการทำปุ๋ยชีวภาพการปลูกผักปลอดสารพิษ ด้วยภูมิปัญญาชาวบ้านกิจกรรมที่ 2 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดภัยซึ่งมีผลลัพธ์ คือ การส่งเสริมการตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดภัย กิจกรรมที่ 3 การสร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพผักปลอดสารพิษ ซึ่งได้ผลเป็นเครือข่ายผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้บริโภค อาชีพผักปลอดสารพิษ และ กิจกรรมที่ 4 การรับรองด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วมซึ่งมีผลลัพธ์ คือการส่งเสริมให้มีการรับรองด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม3) รูปแบบการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางอาหารด้านผักปลอดสารพิษได้แก่ การสร้างเครือข่ายผู้ผลิต เครือข่ายผู้จำหน่ายผักปลอดสารพิษ เครือข่ายผู้บริโภค การใช้ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม

Abstract

This research entitled creation of value and value added of food in aspect of organic vegetable by Nong Tat Sub District Municipality : a Case Study of Nong Tat Sub District Municipality, Mueang District, Buriram Province aimed to analyze a present state of organic vegetable in Nong Tat Sub District Municipality, to analyze and synthesize the creation of value and value added of food in case of organic vegetable and to analyze and synthesize model of creation of value and value added of food in aspect of organic vegetable. A target group consisted of a group of agriculturists at Nong Sano Monastic Residence and a group of agriculturists in Nong Tat Sub District. The tool used to collect data included Interview form, Recorded form, and Non-participation Observation form. The research finding revealed that 1) the present state of growing organic vegetables existed in various places in Nong Tat Sub District Municipality, for instance, Nong Sano Monastic Residence, a group of agriculturists at Ban Khokphet, Ban Non Sawan and in Nong Tat Sub district municipality Mueang District, Buriram.2) In synthesis and analysis of process of creation of value and value added in food in aspect of organic vegetables, researchers had implemented 4 action plans as follows: the first activity was to organize community forums to find local wisdom in organic agriculture, the result of which was technique of Bio-fertilizer and growing organic vegetables by local wisdom; the second activity was guideline for setting up of group of growing organic vegetables, the result of which was promotion of group of organic vegetables; the third activity was creation of network of organic vegetable group

the result of which was network of organic vegetable groups; the fourth activity was recognition by Participatory Guarantee Systems, the result of which was promotion of Participatory Guarantee Systems. 3) The model of creation of value and valued added in food in case of organic vegetables could be summed up as follows: creation of the network of producers, distributor and consumer and participatory guarantee system.